

„Edinost“

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

1. tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Zasramovalcem sv. Cirila in Metodija.

„Slovenec“, ki hoče biti odlično katoliški list, napada in zasramuje sv. katoliško slovensko unijatsko cerkev ravno tako, kakor so delali — Nemei. V svoji 68. številki v članku »Skrive nakane — unijatskih agitatorjev« piše: — — — Glavno ulogo igra fraza o latinizatorstvu — proč od latinstva, nazaj k Cirilu-Metodu! Tedaj je ta fraza pomenila naravnost: proč od Rima v pravoslavje! danes so ji naložili milejši pomen: proč od Rima v unijatstvo! Tedaj: proč od Rima po obredu in veroizpovedanju; sedaj proč od Rima po obredu! A za kar se gre, je: proč od Rima! (Ti ubogi »latince« nočejo umeti, da je Rim lahko srce katoličanov, tudi če bi sami latince popustili rimski obred. Sicer pa: kjer je Peter, tam je Rim. Op. ured.) Zoper Rim je naperjena vsa gonja! Proč od Rima — to je zadnja nakana te gonje. Unijatstvo naj li bilo le prehod, le steza, le pot v apostazijo, v Rusijo! . . . (Baubau!! Na noge avstrijska policija! Op. ured.) . . . Ubij, ki zanjo delujejo slovenski agitatorji, je centrifugalna sila: proč od središča, proč od Rima, v razkol!! Itd.

Kaj je vendar ta »strašanska« slovenska unijatska cerkev? Kdo je nje začetnik, kdo jo je ustanovil? Ali so bili že kedaj Slovenci v tej cerkvi?

Ej, znajo vse to gospodje okoli »Slovenec«, saj so profesorji bogoslovja, doktorji sv. pisma, kanoniki in visoki cerkveni dostojanstveniki. Oni znajo vse to. In vendar prihajajo taki spisi od njih! Oni sovražijo delo — sv. Cirila in Metoda. Zaprlji so srce milim slovenskim cerkvenim glasovom, in ko gledajo na oni dve rozi sv. Cirila in Metoda, napadajo in zasramujejo vsakogar, kdor brani dar papeža Hadrijana II. — katoliško slovensko cerkev.

Kaj pa pravi na to slovenski narod?

Pač nikdar ne izkažejo Slovenci dovolj hvalečnosti sv. Cirilu in Metodiju za lepi, neprečnjeni dar sv. vere in slovenskega bogoslužnega jezika! Ko je sv. Ciril sestavljal sv. pismo, pravi ustno sporočilo, je bil navdahnjen po sv. Duhu. Vsakdo, kdor vidi lepe črke in moč slovenskega cerkvenega jezika, mora nehoté pritrčiti temu. In to sveto delo napadajo sedaj — ne ptujci, brezverci, ampak slovenski katoliški duhovniki v Ljubljani v Gorici!

PODLISTEK

Velik grešnik.

Povest.

Ruski spisal D. N. Mamin - Sibirjak. Posl. Podraški. IV.

»Ženske je mučil...« je spregovoril Šalaj Cirilu na ušesa. »Vjel je v lesu žensko, mučil jo in ugonobil. K štirim dušam se je priznal pred preiskovalnim sodnikom... Lakomnež je na ženske kakor volk... Moških se ne polotuje, vedno le ženskih...«

Akvamarinu je sledil za petami Sleza, ne velike rasti, plešast človek, z veliko rudasto brado. Kakor bi bil vedel, da ga ogledujejo, odrival je neprestano z rame svojo jetniško haljo, kakor slab igralec v kaki žaloigri. Imel se je tudi s čem ponašati. Sleza se je priznal k sedmerim dušam in njega so na sprehodu spremljali štirje vojaki. O Slezu se je govorilo, da ga ne drže stene, niti verige, in ves čas sprehoda njegovega je zrla skozi okno jetniške pisarne glava Kosuara.

»Ta izbeži, naj ga še tako stražijo«, so ponavljali razni glasovi. Saj je že desetkrat ubežal... Pa se bo Kasuar vjedal radi tega.«

»On zares ubeži... On je orel...«

»To ni par k Akvamarinu.«

Bilo je, ko so v slovenskih deželah vladali Koecel, Rastislav in Svatopluk; med Hrvatimi pa Domogaj, Sedeslav in Branimir. Katoliško cerkev med Slovenci so tedaj vladali nemško-latinski škofje iz Pasave in Solnograda, med Hrvati pa latinski škofje v Splitu. Večina naroda pa je bila poganska, ker Nemei in Latince niso širili sv. Kristove vere z ljubeznijo, ampak z mečem!

Koncem leta 863. sta prišla sv. Ciril in Metod prvič mej Slovence. Zbrala sta okolo sebe mladih ljudi in jih učila slovensko pismo. Ko sta dovršila prevod sv. knjig, sta uvela v cerkev slovensko bogoslužje in dopolnilo se je po besedah legende: gluhi so slišali, nemci se je jezik razvezal. Proti njima so se vzdignili nemško-latinski duhovniki, ki so učili po »nauku Ponceja Pilata«, da se sv. maša sme peti samo v hebrejskem, grškem in latinskem jeziku; sv. Ciril pa jim je odgovarjal z besedami sv. pisma: »Vsi narodi naj slavijo Gospoda!« Z obema rokama so objeli Slovenci sv. Kristovo vero iz rok svojih Blagovestnikov. Število novih krščanov se je množilo čudovito — vsa slovenska zemlja je klečala pred sv. Cirilom in Metodijem in v svojem sladkem jeziku molila Jezusa Krista. Nemški latince so zaškrpali — izgubili so desetino med Slovenci, zato so vzdignili krik, da sv. Ciril in Metodij učita krivo vero in Focijev grški razkol. Tožili so ju pri papežu Nikolaju I. v Rimu.

Ali ni tako tudi danes? Naši latince pišejo v »Slovenec«: »Ciril-Metodijeva cerkev, sv. Unija, je centrifugalna sila: proč od središča, proč od Rima v razkol!«

Sevé, vse to kriče brez vsakega dokaza, na podlagi hudobnega sumničenja.

Papež Nikolaj I. je poklical Cirila in Metodija v Rim na sodbo. Mej tem pa je Nikolaj I. umrl in na njegovo mesto je stopil papež Hadrijan II. Ker sta Ciril in Metodij imela seboj telo sv. Klementa, papeža in mučenea, vsprejela sta ju Hadrijan II. in ves rimski narod v veliki in sijajni procesiji. Potem sta izročila papežu vse slovenske knjige. **Papež je potrdil in odobril vse slovenske cerkvene knjige in jim priznal avtentičnost.**

Dne 4. januarja je ukazal, da se iz njih čita sv. maša v slovenskem jeziku v cerkvi sv. Petra in v cerkvi s. Maria Maggiore na velikem oltarju. *S tem je priveč sam*

»Pa še sedemnajst duš odpravi s sveta... Slezu se ne trese roka. Glej, kako koraka, kakor gubernator!«

»Sedemnajst duš?« je vprašal Ciril svojega sosedu, tihega postopača, rahlo pokašljajočega.

»Govoré, da še več...« je odgovoril jetnik z otožnim nasmehom. »Poglavitno pa je to, da je on človek, katerega ne pogodiš. On ni takšen, kakor smo mi, ki ne vemo, odkod smo. Mi vsi, postopači, nahajamo svoj kraj, kjer nas sprejemajo dobri ljudje. Toda Slezu rojé druge misli po glavi... Njega se boji vsakdo. Glej, kako se bo razgovarjal z ječarji, ali s Kasuarom. Sleza gotovo ubeži...«

Vsi razgovori o Slezu so se zaključili s prepričanjem, da on gotovo ubeži, naj si že bo kakor hoče. Ciril je poslušal ter samo vzdihnil. On je tudi poprej že čul o razbojnikih in ropih, toda to vse je bilo nekje tam daleč; tu pa ima vse, prav blizu, pred očmi. Najhujše je bilo še to, da so manjši zločinci zavidali velikim, učili se različnih zverstev ter samo čakali prilike, da bi tudi oni mogli doprinesiti to, kar so doprinesli veliki. Tako sta torej oba: oni, ki je dovršil in oni, ki še ni utegnil dovršiti, stala na dan groznega propada. Vsak je imel svojo uro in svojo čast. A mogoče, da oni, ki še niso nič izvr-

papež Hadrijan II. slovenski jezik v najsejnejši hram pred Gospoda. Na Slovenskem jeziku se je torej spremenil kruh v sv. Rešnje Telo in vino v sv. Rešnje kri.

Veliki papež je šel dalje. To, kar je storil sam, ni smelo umreti! Živeti je moralo, kakor živi sv. rimska-katoliška cerkev. Zato je bilo potrebno ustanoviti slovensko cerkev in postaviti samostojne slovenske škofje.

Bilo je dne 5. januarja l. 868. Pred papežem so stali v cerkvi sv. Petra slovenski možje: Ciril in Metodij in njiju slovenski učenci. *Se. Oče Hadrijan II. je vzdignil roki in posvetil sv. Cirila in Metoda v škofja, nekateri njiju učence pa v mašnike, druge v diakone. To so bili prvi duhovni pastirji naroda slovenskega.*

Tako je preskrbel Hadrijan II., da more njegovo delo, sveta slovenska cerkev, tako živeti kakor latinska, grška itd., kakor dober pravi del ene, svete katoliške in apostolske Kristove cerkve. Da ne bi še kdo nasprotoval slovenskemu cerkvenemu jeziku, ukazal je papež Hadrijan II., da se božja služba na slovenskem jeziku opravi v 5 glavnih cerkvah rimskih naenkrat. Škofovsko mašo je pel sv. Ciril in njim dva rimska prelata.

Sredi največje slave, ko je videl toli slavne vspehe svojega delovanja, je umrl sv. Ciril. Metodij pa se je vrnil k svojim ljubim Slovincem.

Ko je bil Metodij še v Rimu, so Nemei napali in premagali Rastislava, odveli ga v sužnost in o lepeli, kjer je tudi umrl. Metodija je poslal papež h Kocelu v slovenske dežele med Savo in Dravo in ga imenoval za škofa vsem Slovincem. Nemški škofje pa ga niso hoteli priznati in so ga grdo preganjali. Zaprlji so ga v ječo in ga dve leti držali zaprtega. Iz papeževih pisem se je doznalo, da so ga vlačili po snegu in dežju, da so ga topli in bičali. Zlomiti pa ga niso mogli. Slovenskega bogoslužnega jezika ni zatajil.

Ko je papež izvedel, kaj počenjajo nemški škofje z Metodijem, jim je zažugal z izobčenjem. To je pomagalo, da so ga izpustili. Sploh so ga rimski papeži vselej odločno branili.

Mnogo je imel prestati sv. Metodij od nemško-latinskega škofa Vichinga. Metodij je bil nadškof. Viching pa njemu podrejen škof. Ali Nemei je Nemei. Viching je skoval krivo papežovo pismo proti Metodiju, v katerem je bilo pisano, da je

šli, so dokaj hujši od javnih razbojnikov, hujši radi svoje duševne skaženosti in tajnih mislij. Ciril je še zmerom čakal, da vsaj nekdo obsodi ta grozna morila in izreče grajalno besedo, toda nihče je ni izrekel.

»O Bog, kje sem vendar?« si je ponovil Ciril z grozo. — »Bog, zakaj? A zemlja, kako da še nosi takšne lopove, kako da se ne odpre pod njimi radi njih zverstva, a on, sluga božji, sedi z njimi pod jedno streho. Tukaj so, nekoliko korakov od njega, omažeževani z nedolžno krvjo, polni novih lopovskih nakan, otopeli grešniki brez pokore. Kako, da se ne bojé božjega solca, belega sveta, lastne vesti, božje pravice? Zamorejo jesti in spat, kakor drugi, pa še druge vznemirjajo.«

Sinovi pogubljenja, brez strahu, ter pravi služabniki Antikrista.

»Glej, kako se godi vrlim ljudem, oče!« je rekel Šalaj, rahlo udarši Cirila po hrbtu. »To niso takšni, kakor ti, ki si z blagoslovljeno vodo sem dospel.«

Po teh besedah se je brezpopovec zlobno nasmejil Cirilu.

»Jaz vem, kako sem dospel sem«, je odvrnil Ciril krotko. »Toda vi vsi ste zaslepljeni od samega dna, kakor pravi služabniki Antikrista. Vas vseh je prevzela zloba... Slepi

papež zabranil slovenski cerkveni jezik, da je Metodij prisegel na oltarju sv. Petra v Rimu, da ne bo nikdar več pel slovenske maše in da je zaradi tega, ker ni držal prisege, Metodij od papeža izobčen. Tako grdo laž je škof Viching razglaševal narodu, samo da bi uničil delo sv. Metodija! Sam papež je vstal proti temu hudobnemu človeku in javno dal zadoščenje sv. Metodiju.

Sv. Metodij je umrl leta 885. in je pustil slovensko cerkev v hudih bojih. Viching je omamnil Svatopluka in slovenske kneze, da so preganjali učence sv. Metodija — in tako so šli Gorazd, Klement, Naum, Angelov in 200 drugih med posavske Hrvate, kjer je bil splitski nadškof Teodosij ustanoviti katoliško hrvatsko narodno cerkev s staroslovenskim bogoslužnim jezikom po vzgledu sv. Cirila in Metoda. Drugi zopet so šli na Bolgarsko. V obeh deželah, na Hrvatskem in na Bolgarskem, je slovenska cerkev lepo vzrasla; zato je v obeh deželah postalo lepo, močno kraljestvo.

Državi Svatoplukova in Kocelova pa sti propadli, ker sti pustili Nemei v svojo hišo, ki so pljuvali na slovenske oltarje in svetinje.

In danes, ko gledamo po naši slovenski domovini? O kako tužno in žalostno je po naših cerkvah! In tako je tudi zunaj. Nemei in Italijan sta prišla v slovensko deželo in Slovenci — se koljejo. In klali se bodo tako dolgo, dokler ne propadejo.

Zato nazaj — k sv. Cirilu in Metodu!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 1. aprila 1901.

K položaju. Listi vseh strank se bavijo z vspeli dosedanega zasedanja državnega zbora. Pravo zadovoljstvo ne more prodreti nikjer; nobena stranka se ne more prav veseliti tega, kar je dosegla. Kakove občutke pa naj še le imajo one stranke, ki niso nič dosegle? Za vse one, ki si žele delavnega parlamenta, je sicer v relativno zadovoljstvo že dejstvo, da so se razmere zboljšale vsaj v toliko, da se zdi kakor da je parlament deloval, da niso mesto argumentov ropotale ploščice. Vsaj v jedromer ne. V tem zasedanju je argument vsaj tu pa tam prihajal do veljave. Bilo je sicer tudi celih sej, ko je mlin grozno ropotal, ne da bi bil mlet,

ste radi nje kakor pomočniki najgusnejšega prilizneža, ki je zmerom jeden in isti — Antikrist.

Te nepričakovane besede so vzbudile po vsej sobani splošen smeh. »Kaj smešen je naš razkolniški pop, kadar govori.«

»Dodaj še kaj, oče... ha, ha!...«

»Nedolžna kri vpije na masčevanje, a vi, grozovitneži, se smejete.«

»Nu, nu, le dalje.«

»Pa vam tudi povem... Kdo vam naj drugi pove?... Z zidanimi stenami in z železnimi vratmi ne zabraniš vhoda slabim mislim. In povem vam: gorjé vašim dušam! Gorjé tudi meni, ki tu sedim z vami!...«

Toda to pridigo je pretrgal nastop na jetniškem dvorišču nove osebe. Vsi navzoči v sobi so zahrumeli ter se zgrnili k oknu.

»Bratje! poglejte vendar! Čečna so izpustili...« je zašepetal nepoznan glas. »Ta je še vzvišenejši od Sleza...«

»Čemu ga gledati? Nič posebnega ne vidim na njem.«

»Ni velika zver, toda kremplje ima dolge... O, premeten zlodej! Dve leti je bil vodja peveev v cerkvi, pa še sedaj poje v ječi po-božne pesmi.«

(Pride še.)

ali skupen utis tega razdobja od sestanka državnega zbora sem je vendar-le ta, kakor da se parlament vzbuja iz razburljivih sanj in da se hoče povrniti zopet k potrebam dneva — delavnika. Po tolikih viharjih je že nekaj tudi tako relativno zadovoljstvo; no, kakor rečeno, pravo veselje ne more prardeti, ker mu je na poti nezaupanje, oziroma bojazan za najbližjo bodočnost. Nekaj se je doseglo za vspostavljenje delavnosti v parlamentu; ali vse je negotovo, visi v zraku na jedri sami niti. Kako lahko se utrže ta nit! Vse preveč netiva je v tem parlamentu; vsaka mala iskrica more zopet zanetiti požar. To je temeljni ton izvajan po listih.

Zlasti pa so češki listi, zvesti svojemu federalističnemu načelu, na stališču, da ta centralistiški parlament ni več za rabo, ni več ozdravljiv. Morda da bo — menijo — možno krpati na njem, ozdravi ga pa ne nikdo več. No, varovanje načel je eno, taktika pa drugo. Prva so nespreneljiva, drugo pa odločajo razmere; zato ni nemožno, da bodo Čehi svojo slobodno roko tudi po Veliki noči posojali — za krpanje sedanjega parlamenta.

Važni dogodki v hrvatsko-slovenskem klubu. Včeraj nam je »Slovenski Narod« prinesel velavažno vest: da je večina hrvatsko-slovenskega kluba hotela izključiti dra. Tavčarja, a ta poslednji — izvedši o tem — da je takoj pisal Ploju, da je pripravljen sam izstopiti, ako bi večina kluba tako želela. Na to da je dr. Tavčar prejel od dvornega svetnika Ploja pismo, v katerem mu isti v imenu večine kluba res izraža omejeno željo, utemeljeno s tem, da ta večina smatra dra. Tavčarja odgovornim urednikom »Slovenskega Naroda«, v katerem se neprestano napadajo vera in institucije katoliške cerkve. Na to da je dr. Tavčar nemudoma naznanil dru. Ploju svoj izstop iz hrvatsko-slovenskega kluba.

»Slovenec« sieer ne veruje prav tej vesti: ne veruje, da se kaj takega pripravlja — češ, da je to le žensnikarska rasa — no, ker »Narod« podaja pozitivne podatke, menda ni več možno dvomiti na njej. Dr. Tavčar torej ni več člen hrvatsko-slovenskega kluba.

Mi uvažujemo v polni meri okolnost, ki jo navaja dr. Ploj v opravičenje postopanja večine hrvatsko-slovenskega kluba. V podkrepljenje te izjave svoje se moremo sklicevati na nasete in večinoma ostre polemike našega lista s »Slovenskim Narodom«, v katerih smo brez ovinkov obsojali pisavo tega glasila o duhovniškem stanu in smo vzlasti branili načelo pravice duhovnika do udeleževanja na političnem življenju naroda. Kar smo govorili v onih polemikah, pri tem ostajemo tudi danes in priznavamo, da je ton polemike v »Slovenskem Narodu« mnogo zakrivil, da so mogle navstati tako žalostne razmere v nas Slovenih!

S tem pa nikakor nismo hoteli reči, da se ni tudi na drugi strani grešilo in sieer mnogo!

Nepremična zvestoba do tega stališča svojega nam daje pa tudi pravico, da odkrito in lojalno in po svoji vesti povemo svoje mnenje o koraku, ki ga je storila večina hrvatsko-slovenskega kluba. V načelu mu ne oporekamo, ker je bil skoraj res jedina pot, da pridemo do tega česar želimo vsi: do jedinstvene delegacije na Dunaju. Ali ta korak se je storil, ne da bi si bila večina kluba poprej zagotovila ni najmanjšega — kako bi rekli? — rečimo: ni najmanjšega znamenja odjenljivosti od druge strani, ki je tudi mnogo mnosti grešila. Marveč vidimo, kako ima »Slovenec« še sedaj v očigled tem dogodkom, le zasmehovanje za večino hrvatsko-slovenskega kluba! S tem je vstvarjen jako nevaren precedenčni slučaj za bodočnost, ki bo kakor Damoklejev meč neprestano visel nad hrvatsko-slovensko delegacijo. Mi se bojimo, da bo slovensko svetno razumnstvo, v kolikor je isto angažirano v nesrečnem domačem boju, ukrep večine hrvatsko-slovenskega kluba občutilo le kakor brezpogojno kapitulacijo pred — da govorimo naravnost — drom. Šuštersičem!! To pa bo ogorčalo in se utegne zgoditi, da iz koraka, ki je bil gotovo storjen iz najčistejših in najplemenitejših namenov, postane vir novim bojem v narodu, novemu odtujanju med rojaki, novi narodni nesreči.

Tako je naše mnenje. Povedali smo je odkrito in lojalno. To smo smatrali za svojo dolžnost, ker je stvar prevažna. Da pa ne bo nesporazumljenja, krivega natolecevanja in obdolženj na nepravo adresu, izjavljamo, da teh

izjav ni nikdo inspiriral in da niso bile napisane v nikogar drugega imenu, nego — li jedino v imenu uredništva tega lista.

Italijanski tržaški poslanci na delu. Čujemo, da je v uradniških krogih tržaških — zlasti pa v nemških — zavladala huda nevolja proti tržaškim zastopnikom v državnem zboru. Zlasti jim zamerjajo, da ni bilo nijednega med njimi — samimi uzorliberalci —, ki bi se bil oglasil za odpravo znanih Kielmanseggovih naredeb, torej za slobodo uradnikov. Zlasti pa zamerjajo posl. Mazzorana, ki je bil izvoljen od uradnikov in je vendar tudi — kakor profesor na e. k. obrtni šoli — sam uradnik.

Tudi o proslavljenem Hortisu čujemo stvari, ki pričajo, da mu blizo vse manjka za dobrega zastopnika svojih volilcev.

Da ne zna jezika, to je znano; da ni politik, o tem soglašajo vsi, ki ga poznajo. Ali nedostaja mu tudi moškoga ponosa. Tudi, kadar kuje interpelacije, da boječe lazi po poteh okolo ministrov, da bi izvedel, je-li bo dotična interpelacija vladi prav ali ne?! Je-li to zastopnik naroda?! In če se kaj takega dogaja v času, ko se Italijani bahajo se svojo najstrožjo opozicijo proti vladi: kdo naj take može smatra še resnimi!! Tržaški uradniki pa imajo, kar — so hoteli!

Angleži o Angležih. Izreki svoje obžalovanje, da so se pogajanja med poveljnikom Angležev in burskim generalom Botho razbila, piše odlični angleški list »Daily News« nastopno:

Vsaki Anglež mora globoko obžalovati sklep generala Burov. Ali obžalovanje ne pomenja še prokletstva. Treba si le predstavljati položaj teh hrabrih, viteških in patrijotičnih mož (burskih generalov namreč). Govorili so jim v obraz v velerazaljšivih besedah, da jim vzamejo neodvisnost in Chamberlain je žugal z ustanovitvijo »kronske kolonije«. Pogrešek ni na Bothi, ki bi bil pripravljen vsprejeti pametne pogoje, ampak na onih, ki so, kakor Salisbury in Chamberlain, onemogočili mir, posluživši se zaničljivega govorjenja. Seveda, Chamberlain se malo briga za to, koliko krvi je na njegovi vesti; ako le ne stane njegove krvi. On ljubi igro in zasmehuje prijatelje miru. Ali lord Salisbury pripada — vzlic ciničnemu zasmehu svojemu, katerega ima vedno pripravljene — k viši vrsti državnikov. On še veruje na moralčno odgovornost in na providenejelno vodstvo in vladanje sveta. On je bil, ki je nekoč opominjal sultana na to, da nadaljevale krivičnosti morejo porušiti tudi najviše na zemlji; a je še viših, nego je lord Salisbury. Ali lord Salisbury je, vzlic vsej rabi krepkih izrazov, le slaboten mož. On se je dal pod silo neke častihlepše, samovoljne osebe, katera ve, česa treba njej in se za drugo ne briga.

Sir Alfred Milner je razsrjen na generala Botha odlanjajoči odgovor in pravi, da je generala Deweta trdovratni odpor nevreden resnega moža. George Elist, ki je pisala nekoč, da je to »najplemenitejša smrt, ako je kdo umrl za kak ideal«, je gotovo drugače sodila o tem predmetu. Seveda, gospoda Rhodes in Veit imata za tako čutstvo le surov smeh, kateremu se, naravno, pridružuje tudi Chamberlain iz vsega srca. Popolna in soglasna odklonitev naših mirovnih pogojev je resen, težak udarec onemu, kar imenujemo Angleži svoj »ugled«. Le šovinisti morejo še misliti, da mi s tem, da si izvajemo dve mali republiki, pridobimo kakoršno si bodi slavo, ali pa, da kaj izgubimo, ako ponudimo pametne mirovne pogoje. Ljudem, ki so v taki meri sposobni, da se vladajo sami, kakor so Buri, naj se ne odreka in se ne sme odreketi samouprava. Mi dvomimo, da bi sedaj našli boljši tip možke hrabrosti in moštva sploh, nego je oni angležkega častnika. In vendar so ti častniki brez izjeme navdušeni občudovalci Burov. Buri so žrtvovali svoje življenje, svoje imetje, svojo osebo in politično bodočnost za isto pravico neodvisnosti in slobode, brez katere bi Angeži življenje ne bilo vredno življenja. Chamberlain in Balfour nista sovražnika le Stejnu in Bothi, ampak sta tudi naša sovražnika. Ona obremenjujeta deželo z novimi davki, ona degradujeta in insultirata se svojimi govori spodnjo zbornico angležko. Angležev pravi sovražniki niso Buri, ampak — ministri krone!

Tržaške vesti.

Ditte mondiali slave. V številki od sobote smo bili že omenili na kratko, da se

tukajšnji »Piccolo« norčuje iz nekega našega članka, v katerem smo govorili o trgovskem položaju našega mesta z ozirom na Slovence. Konstatirajmo najprej to, da »Piccolo« gotovo ne bi se norčeval iz našega članka, ako bi bil naš članek sam na sebi res smešen, ker on in njegova stranka sledijo taktiki potajevanja Slovanov in mora biti že stvar zelo važna in mora jim iti res za kožo, ako so prisiljeni, da padajo iz svoje role potajevanja našega življa, našega gibanja in našega pomena v mestu tržaškem. Laški gospódi je najbrž začelo postajati nekoliko tesno pri srcu. Ni čuda: velikanski naš moralni vspehi ob zadnjih volitvah, zidanje nove slovenske trdnjave v Trstu, »Dalmatinskega skupa«, in vedno večje zanimanje slovenskega časopisja in slovenskih narodov za gospodarski razvoj Slovanov v našem mestu, vse to je počelo delati naše nasprotnike nervozne; in hoté prikriti svoje vznemirjenje, počeli so se gospóda — norčevati. No, no, italijanski narod je pač slednji, ki bi imel pravico norčevati se iz gospodarskega gibanja slovenskih narodov.

Slednjič pa od Italijanov res ne moremo zahtevati, da bi prav spoznali nevarnost, ki jim preti od Slovanov, posebno radi njih nuditega in skrajno sovražnega postopanja proti istim, ker, kdor ne spoznava lastnih interesov, ne more tudi spoznavati, kje preti istim nevarnost. Italijani naši so bolehen, propadajoč narod in nimajo več tiste zdrave razsodnosti, da bi spoznavali silne moči čilega mladega slovenskega naroda; ne morejo tega kljub očividnim dokazom, ki jih podajajo Slovani dan za dnem o svojem zdravem napredku. Lahki naj ne pozabijo, da govorimo mi vedno o splošno slovenskih in ne le o izključno slovenskih interesih v našem mestu. Italijanom, oziroma »Piccolom« zaslepljenim urednikom ne gre v glavo, kako da bi si mogli Slovani pridobiti pozicijo v Trstu. Je-li to res tako težko pojmiti? Menda ne. Ako so se Lahki mogli polastiti istega, tudi nam ni nemogoče priti do primerne pozicije. Na kaj bazirajo oni svoje gospodstvo v našem mestu? Kateri so življenski pogoji našega mesta? Izključno veletrgovina. Z njo obstoji, se povzdiga ali pa pade mesto, vsaj kakor svetovno mesto. Ako pade veletrgovina, preneha biti Trst svetovno mesto in ostane le provincijalno mesto, ali tudi kakor tako bo odvisno od prometa se Slovenci.

Ali povrnimo se na Trst, kakor svetovno trgovsko mesto. Tržaški importerji in eksporterji so odvisni v prvi vrsti od avstrijskih trgovcev in industrijaleev; da pa ti niso Italijani, to menda zna tudi zadnji »Piccolo« reporter. Mesto Trst je v velikem to, kar je v malem prodajalec na vasi. V čisto slovenski vasi se lahko naseli tudi italijanski trgovec. Kdo mu brani? Lahko se tudi prav pošteno redi od slovenskih žuljev, ako so Sloveni — oprostite nam izraz — tako neumni, da ga redijo. Čim pa se Sloveni one vasi zavejo, da bi lahko oni sami uživali dobiček, ne treba družega, nego da tudi kdo izmed Slovencev odpre svojo prodajalnice in (ako so vaščani le količkaj pametni) v kratkem bo laški trgovec moral zapreti svojo »butego«. In ravno tako se bo moralo v kratkem giniti laškim veletržcem v Trstu.

Importirati ne bodo imeli komu, ako bo v Trstu dovolj slovenskih importerjev, ker slovenski trgovci bodo naročali pri svojih; in istotako se bo godilo laškim eksporterjem, ker ti ne bodo imeli kaj eksportirati, ker se bo blago iz inozemstva pošiljalo našim veletržcem. Je-li mar treba kakšne posebne agitacije, da se v Trst privabi dovolj slovenskih veletržcev? Ne, nikakor! Tu ni treba apelirati na narodno čustvo, tu ni treba nikakih žrtev, tu prihaja v poštev le zmisel za dobiček in eksistenco. Slovani pridejo — tako se nadejamo — sami do spoznanja, da bo v njih lastnem interesu, ako v tržaški veletrgovini investirajo svoje kapitale. Naj se le stvar začne enkrat gibati! Potem bodo že videli Lahki, kako rapidno bo stvar napredovala, tako rapidno, da se jim bo kar črno delalo pred očmi! In česa manjka Slovanom, — ne govorimo le o Slovenceh — da si priborijo važno pozicijo v veliki trgovini tržaški? Morda kapitala? Morda inteligence? Ne, vsega tega imajo dovolj! Le podjetje naj se pokažejo, pa pojde!

Veletrgovina v Trstu — vsaj v kolikor je v zvezi s Slovani — mora preiti v roke Slovanov! In kadar bo to dovršeno, izvojevana bo tudi naša borba za Trst. »Piccolo« pa naj se le norčuje dalje!

Infiltracija nemštva napreduje v Trstu stalno, pa tudi vidno. Tako se dogaja že

več let sem zistematično, proračunjeno, spretno in kaj previdno. In vspehi ne izostajajo. Da se averiš o tem: poglej v veliko trgovino, uglobi se v socijalno življenje tu naseljenih Nemcev — s katerim se laško socijalno življenje niti primerjati ne da —, poglej na večer v vse boljše lokale. V le-teh ne vidiš skoro sledi tistega imenitnega italijanstva tržaškega. Kdor ima oči, da gleda, vidi vse to, le laški slepci ne vidijo tega! Strast, sovražstvo do Slovanov jim je zatemnilo vid. In če skoro ne odprejo oči, zaloti jih usoda prav gotovo in uresniči se nad njimi rek: kogar hočejo bogovi uničiti, udarijo ga s slepoto!

Kako zistematično se vrši infiltracija nemštva in kako spretno Nemei mamijo Italijane in jim kale vid, za to hočemo podati tu tipičen primer. Kakor dajejo otrokom grenko zdravilo v poslašeni kroglicji, tako umejo Nemei povspeševati infiltracijo nemštva: žrtvujejo obliko, da hranijo jedro; puščajo Italijanom videz, da povspešujejo svojo — stvar. Politično vodstvo in gospodstvo prepuščajo za sedaj Italijanom in le-ti so res slepi in najivni, da zaupajo temu videzu in verujejo, da nemški živelj v Trstu se je res odpoval od vsaki politični aspiraciji. Ubogi slepci! O že pride ura, ko spregledajo — to bo tedaj, ko bodo Nemei menili, da je prišel njihov čas, ker je jabolko dozorelo, tedaj bodo Italijani videli in čutili, ali bržčas bo prepozno!

Primer, ki ga hočemo podati tu o previdni infiltraciji nemštva, je sicer bolj malenkosten; a ravno zato, ker se tiče malenkostne in navidezno nedolžne stvari, je tipičen in služi v ilustracijo, kako je postopanje nemštva fino proračunjeno v omamo Italijanov notri do malenkostnih stvari. — Tu v Trstu imamo vsako tólko nemške gledališke predstave, največkrat v gledališču Armonia. Predstave so nemške in občinstvo, ki jih obiskuje, je tudi izključno nemško. K večjemu če je išel tja kaj tudi kakov — Slovan. Italijana pa ga ne vidiš. Kaj bi tudi delal tam, ko je reklet Italijan, ki bi umel nemški, da ne govorimo o antipatiji, ki je goje do nemškega jezika. Saj še e. k. uradniki italijanske narodnosti po veliki večini ne znajo nemški; oni pa med njimi, ki ima ta jezik res v svoji olasti, je pa že prava bela vrana! O nemških predstavah z izključno nemškim občinstvom bi človek menil, da so tudi vabila, lepki, nemški. Ali ne! »Glas« je povsem laška, potem prihajajo v nemškem jeziku le šne igre in imena obojba, in potem zopet vse laško. To je sedanja taktika Nemcev: Italijani naj mislijo, da tudi Nemei pripoznavajo italijanski kakor jedini legitimen jezik javnosti, naj vidijo v Nemeih svoje najbolje prijatelje! Posledica pa je, da Italijani, zadovoljni in prenamljeni od prijetelega videza, ne vidijo in ne opažajo, kaj se godi za videzom! Italijani imajo svoj lepi videz — ki pa tudi pade, čim pride čas za to! —, nemštvo pa ima svojo — infiltracijo.

Tržaški lažnjivi kljukce z lesnega trga pehari zopet svoje obžalovanja vredne čitatelje na uprav nesramen način. Pripoveduje namreč, da so slovenski listi pozivljali slovensko javnost, naj — bojkotira Trst, to je: naj ne pošilja blaga v Trst in naj ne naroča ničesar iz Trsta! Ali ste ga čuli?! Kdor je čital naše liste, ve, da je ravno nasprotno res! Resnica je namreč ta, da smo začeli pozivljati slovenske trgovce, naj se zanimajo za Trst, naj ustanovljajo tu trdke in investirajo svoje kapitale.

A baš to ne ugaja lažnjivemu kljukcu in zato pehari svoje čitatelje, uganja neslane burke in šale, češ: jedini slovenski trgovci v Trstu — kolikor jih on pozna — da so ubogi kmetje in kmetice, ki bi umrli gladu, ako ne bi prodajali tu svojega mleka in svojega kruha.

Žlobudra neslane naj bi raje pripovedovala, kako bi bilo zlasti za siromašne sloje tržaške, ako ne bi ti kmetje in kmetice donášali svojih živil v Trst! Ti sloji bi umirali gladu, kmet potrebuje denarja, to je gotovo; ali, ako bi že šlo za to, kdo naj umre gladu, potem že lahko rečemo, da bi prej siromašno mestno ljudstvo doletela ta usoda, nego-li naše kmete. Kmet lahko je svoj kruh, svoje mleko in svoj krompir, mešan pa ne more jesti svojega denarja. Mi lahko navedemo konkretnih slučajev v podkrepljenje svoje trditve. Zadnja leta se je dogodilo parkrat, da radi ostre zime ti naši zasmehovani kmetje in kmetice par dni niso mogli priti v Trst. Le par dni je trajalo to, a da ste videli, kako so ženske iz revnih slojev tat-

nale in jadikoval, ker je kar hkratu navstala silna draginja na naših trgih! Kako niso mogle sčakati, da pridejo zopet ti kmetje in kmetice se svojimi pridelki! Dejstvo je, da so ženske iz mesta prišle celo na Katinaro iskati naše mlekarice!!! Samo na sebi je že nezmislno, govoriti o kaki dobroti med producentom in konsumentov. Tu se ne daje nič zastoj: ta daje onemu blago, drugi temu denar in s tem sta bot. Ali če bi že hoteli govoriti o dobrotniku, smemo reči, da sta siromašna kmet in kmetica dobrotnika mešanstvu, ker se trudita in trpita, da imajo oni v mestu — kaj jesti! To britko resnico je že opetovano občutil tudi lažnjivi kljukec sam in doživel gorostasnih blamaž. Kolikokrat je že hujskal na bojkotiranje naših kmetov in kmetice! Posrečilo se mu je sicer, da je zanel plamen sovražstva do naših ljudi, ali logika resnice, kakor smo jo povdarjali gori, se je vsikdar izkazala močnejšo, nego pa zloba lažnjivega kljukeca: ljudje so prej koslej in radi kupovali od naših kmetov in kmetice, ker jim je tako veleval neizprosni imperativ lastne koristi!!! — V toliko je menda tudi lažnjivi kljukec umel dobljeno lekcijo, da si to pot ne upa več pozivljati na bojkot naših kmetov in kmetice, ampak se zadovoljuje z neslanimi šalami in zasramovanjem naših ljudi!!

Boj proti domačim delavcem. Zdi se, da je vladajoča stranka v Trstu začela sistematično delati na izpodirvanje domačih delavcev — tudi Italijanov — in nadomeščanje istih z italijanskimi podaniki. Postopanje v ladjedelnici S. Marco je presimptomatično. Današnji »Avanti« pa poroča o novem slučaju. Za zavod Tomaža Holta so baje naročili 13 delavcev iz Benetkda-si je v Trstu na stotine kotlarjev in mehanikov brez dela.

Žalostne posledice veselega popivanja. Neki R. B. se ga je bil sinoči preveč navlekel. Ko je šel po ulici Tigor, ga je nekaj neprestano vlekle k tlom, dokler ni res sesel na kup in zadremal spanje — natrkanega. V tem sta se mu je približala dvojica znanih tržaških dobrih prijateljev. R. B. je sicer čutil, kako mu nekdo nekaj meša po žepih, ali vinske moči so ga bile preveč prevzele, da bi se bil mogel vzdržati. A pozneje se je vendar vzdržal z žalostnim spoznanjem, da je postal laglji za — srebrno urico z vzrečico, 6 kronic in 1 hlobuk!

Vprašanja »Slovenca«. naznanjena v zadnji številki našega lista, pričujemo jutri.

Ruska antologija. Iz Gorice pride skoro v svet knjiga »Ruska antologija« iz zapuščine dekana Vesela. Končno redakcija je prevzel Ant. Askere. V knjigi bodo zastopani vsi boljši ruski jeziki.

Senzacionalno aretiranje. Dne 13. septembra minolega leta je bil Ivan Godina Župeca iz Škedenje zasačil nekega neznanega mladenciča, ki je kradel grozdje v njegovi njivi in ga potem izročil policiji. Na škedenjskem inspektoratu je neznan tat podal najprej krivo ime, a je slednjic vendar povedal, da se imenuje Alojzij Oton Maksimilijan Ditrieh, star 28 let iz Draždan na Nemškem. Inspektor Jes je pregledal na to svoj register in našel v istem, da Ditrieha iščejo draždanske oblasti, ker je umoril nič manj nego 8 deklet.

Odpeljali so ga v zapore v ulico Tigor. Vprašan večkrat po onih umorih, katerih so ga dolžile draždanske oblasti, je vedno najodločnejše zanikal, da bi jih bil on zakrivil. Po dopisovanju, ki je sledilo o tej stvari med tukajšnjim državnim pravdnistvom in draždansko oblastjo, je dokazano, da je tat, katerega je bil ulovil Ivan Godina, res tisti, katerega iščejo oblasti v Draždanih. Te dni so vsled zahteve draždanske oblasti Ditrieha odposlali v Draždane.

Obisk dalmatijske obali. Lloydov parnik »Almisa« odpotuje dne 12. t. m. iz Trsta v Dalmacijo in bo pristajal v mestih Pulj, Zader, Šibenik, Trogir, Splet, Gruž, Kotor, Vis, Hvar, Metković in Mali Lošinj. Vožnja bo trajala 10 dni. V Trst se povrne 22. t. m. ob 5. uri zjutraj.

Vozne cene: V splošni kajiti 220 kron; v posebnih kajitah s tremi posteljami 280, v posebnih kajitah z dvema posteljama 350 kron za osebo. V teh cenah je zapopadna hrana z obednim vinom in razne ekskurzije, ki jih priredi potovalna trdka T. Cook in sin. Kdor se želi udeležiti tega izleta, obrne naj se do Lloydovega urada, oddelek za Dalmacijo.

Čudno plačilo. 44-letni Josip Chian-dussi je v kavarni »Alle Nazioni« v mesarski ulici pretepal Srečka Belejlija iz ulice Rena, in sicer zato, ker je ta poslednji prišel tirjat Chianlussijevo soprogo, gospodinjstvo iste kavarne, naj poravnava neki račun.

Pretep. Na zdravniški postaji so zdravili 18-letnega krošnjarja Feliksa Morellija, ki je bil v pretepu ranjen.

Nesreča na parniku. V soboto popoldne je na Lloydovem parniku »Vorwärts« padlo mornarju Mateju Bugoliciu na nogo bruno in ga močno poškodovalo. Ponesrečenca so prenesli v 10. oddelek mestne bolnišnice.

Tatvine. Zaprli so v soboto popoldne 43-letnega težaka Josipa Momolo, ker je ukradel nekaj nepremočljivih kosov platna z mesarskega voza Kajetana Kranjca, mesarja v sv. M. Magd. zgornji št. 8.

Antoniji B. iz ulice Fornace so neznan tatovi ukradli iz žepa novčarko s 5 K.

Zaprli so Josipa G. in Josipa B., oba iz Benetek, ker sta nekje ukradla dve srebrni uri in ja včeraj ob 3. uri zjutraj nekemu markerju ponujala v zastavo. Regnicoli!

Tržaška mularija je izvršila v soboto popoldne zopet jednega svojih junaških činov. Na velikem trgu je bila zbrana cela tropa te nadobudne mladine tržaške in iz te gruče je naenkrat priletel v šipo kavarne »Specchi« velik kamen, ki je razbil isto. Šipa je bila vredna 80 kron. Po sreči niso ne kamen ne odlomki šipe ranili nobene blizu sedečih gosp. Tudi ta mularija je jedna tržaških specialitet in blišče dokaz laške kulture. »Tržaška baba« bi dejala »sangue latin«.

Dražbe premičnin. V torek., dne 2. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Alessandro Volta št. 9, hišna oprava; v ulici Sette Fontane št. 32 in 35 (Rocol), oprema v zalogi in jestvine; v ulici Risorta št. 1.B, železna blagajna; Punto franco skladišče (Magazzino) št. 26, sodi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 1.2, ob 2. uri popoldne 10.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 768.4. — Danes plima ob 8.13 predp. in ob 8.25 pop.; oseka ob 2.17 predpoludne. in ob 2.16 popoldne.

Zavodu sv. Nikolaja so darovali: g. dr. Dečko v Celju 50 K., ga Zorica Urđih 3 K., g. Matijević 4 K. in posojilnica v Logateu 20 K. Bog stotero povrni vsem blagim darovalcem!

Blagojničarka.

»Obrotnijsko društvo« vkajžena zadruga z neomejeno zavezo« pri Sv. M. Magd. spodnji, je imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 24. marca 1901. Po blagajnikovem poročilu je razvidno, da je društvo lepo razavito, ker v prošlem letu je bilo 31.126 K. 24 stot prometa. V odbor so izvoljeni sledeči spodnje: Josip Pregare predsednikom; Ivan Koslovič podpredsednikom; Miloš Pahor tajnikom; Josip Maršič blagajnikom; Josip Frankovič, Peter Šturman in Franjo Sugan odborniki.

Vesti iz ostale Primorske.

× Vesti o potopljeni ladiji blizu Novegagrada. Iz Novegagrada poročajo, da potapljaevce pomorske oblasti, Ludovik Trani, sodeluje na izvlečevanju potopljene ladije »Lucullo«, o katere nesreči smo poročali minolega tedna. Gospodar ladije da hoče na vsaki način, da se ladija spravi iz morja, ker hoče dokazati, da ni bila ladija razpokana ter da se je prevrnila vsled vetra in ker je bila preobložena. Širi se tudi govorica, da bi bili neki ribiči, ki so se ob času nesreče baje nabajali v bližini ladije, lahko rešili one štiri nesrečence, ki so se potopili. Trupel utopljenecv niso mogli še dobiti.

Vesti iz Kranjske.

* »Russkij kružok« v Ljubljani priredi v sredo, dne 3. aprila v mali dvorani »Narodnega doma« predavanje. Predaval bode dr. Vergun o ruskem pisatelju F. Dostojevskem. Ker je Dostojevskij eden izmed najsimpatičnejših ruskih pisateljev realistov, g. dr. Vergun pa znan kakor izvrsten predavatelj, nadejati se je izrednega duševnega užitka. Pristop k predavanju ima vsakdo. Začetek ob 8. uri zvečer.

* Prebivalstvo Ljubljane po župnijah. Prebivalstvo Ljubljane se po najnovšem ljudskem štetju brez vojaštva deli tako-le: Stolna župnija: 3597 duš, župnija sv. Jakoba 5403 duše, trnovska župnija 5507 duš, frančiškanska župnija 8177 duš (brez okolice), župnija sv. Petra 11.271 duš. Nazadovali ste stolna župnija in župnija svetega Jakoba.

Vesti iz Štajerske.

— Občina Radgona — univerzalni dedič. Iz »Slovenca« posnemamo, da je na Dunaju nagloma umrl umirovljeni sodni svetnik Vizjak v svoji oporoki določil občino Radgona kakor univerzalnega dediča svojega premoženja. Premoženje znaša 350.000 gld. Za tako malo obžino je to že nekaj.

— Iz Celja. (Dopis.) Občno zborovanje društva slov. odvetniških in notarskih uradnikov v Celju v nedeljo dne 24. t. m. je bilo posebno zanimivo. Zlasti moramo povdarjati veseli pojav, da so se zunanji tovariši jeli bolj zanimati za društvo in uvaževati potrebo skupne organizacije. Edini Ljubljančanje hočejo imeti izjemo; oni se niso udeležili zborovanja! I. skupina v Trstu je bila zastopana po sollicitatorju tovarišu Ernestu Baša, iz Ptuja sta se zborovanja vdeležila tovariša Skender Pinterič in Mirko Lorber, iz Konjice pa tovariš Fran Moreše. Navzočih je bilo 21 društenikov.

Kmalu po četrti uri je konstatiral predsednik sklepčnost navzočih, otvoril zborovanje in pozdravil zbor, v prvi vrsti zunanje tovariše, kateri so s posebno požrtvovalnostjo prišli na zborovanje. Potem je zbor prešel na dnevni red.

Zapisnik četrtega rednega občnega zbora je bil odobren.

Iz poročila društvenega vodstva posnemamo, da ima društvo 63 rednih členov, 16 podpornikov in 7 ustanovnikov. Vsled smrti zginulo je društvo členu Ivana Ravbarja. Društvene stvari so se reševale v 13 rednih in 4 izrednih odborovih sejah. Dohodkov je bilo v minolem društvenem letu 558 K. 96 st., izdatkov 519 K. 51 st., gotovina znaša 39 K. 45 st. Podpor se je podelilo 290 K. pogojno, 10 K. brezpogojno; pogojnih podpor je bilo vrnenih 80 K.

Stanje premoženja je sledeče: a) pri Posojilnici v Celju naložena je glavnica s prirastlimi obrestmi 646 K. 75 st., b) pri poštni hranilnici s prirastlimi obrestmi 312 K. 40 st., c) stanje pogojnih podpor 210 K., d) stanje blagajne 39 K. 45 st., e) društveni inventar po odbitku 10% za obrabo 96 K. 58 st., skupaj 1305 K. 18 st. Račune sta pregledala tovariša Ernest Baša in Mirko Lorber ter jih našla v popolnem redu. Po poročilu pregledovalcev računov se je podelila odveza društvenemu vodstvu in njega poročilo odobrilo.

Na to je sledila volitev odbora. Izvoljeni so bili: predsednikom: Janez Bovha; odborniki: Janez Dobršek, Josip Hvalene, Josip Kolar, Fran Moškon, Vladimir Pegan in Fran Pišek; namestniki pa tovariši: Davorin Škrabel, Anton Vrečer in Miha Vrečko. Pregledovalcema računov Mirko Lorber in Škender Pinterič.

Sklenilo se je delovati z vso vstrajnostjo 1. Da privabi društvo v svoj delokrog Hrvatv v Dalmaciji in Istri ter animira ljubljanske tovariše, da pristopijo k društvu, da se potem osnuje II. skupina v Ljubljani; 2. da se povabijo vsi gg. šefi, naj, po posredovanju društvenega vodstva, v svoje pisarne sprejemajo le take uradnike, ki so členu tega društva; 3. da se v sporazumljenju z gg. šefi doseže enakomerna in določena visokost plač za sollicitatorje, knjigovodje, tesnopisce in prepisovalce; 4. da se čim prej zakonitim potom uvede zavarovanje za starost in oemoglost tovarišev ter njih vdov in sirot; 5. da se v odvetniških in notarskih pisarnah uvede nedeljski počitek. Društvo si bode prizadevalo, da izvojuje točko za točko, kar pa mu bo mogoče le tedaj, ako se ga vsi tovariši brez izjeme tesno oklenejo.

Pred zaključkom je izrekel še občni zbor v naprej zahvalo vsem, ki bodo sodelovali na koncertu, ki se je vršil po zborovanju in v prid društv. podpornega zaklada, kakor: gospici Jeli Sernečevi, dru. Belu Stuhecu, Beno Serajniku, slav. celjskemu pevskemu društvu, tamburaškemu zboru »Celjskega Sokola« in g. Arzenšek, učitelju orgljarske šole v Celju.

Na to je predsednik — apeluj se enkrat na tiste tovariše, ki se drže pasivno napram

društvu — zaključil zborovanje ob 7. uri zvečer z iskreno željo, da isti čim prej naznanijo svoj pristop ter s tem pripomorejo do ugleda samemu sebi in društvu.

Brzobjavna poročila.

Dogodki v Srbiji.

ZEMUN 31. m. m. (B) Po poročilih iz Belegagrada je že naznanjena uravnavna prestolonasledništva v novi ustavi, ki je sedaj v razpravi, določena tako, da, ako bi direktna možka linija hiše Obrenović izumrla, ima prestolonasledništvo preiti na ženske naslednike vladajočega kralja v direktnem pokoljenju.

Dogodki v Rusiji.

PETROGRAD 31. m. m. (B) Sodnica, kateri so bili pridodeljeni tudi stanovi, je obsodila Karpoviča radi proračunjenega umorstva na naučnem ministru Bogoljepovu, v dvajsetletno prisilno delo ter je proglasila, da je isti zgubil vse pravice.

Bolezen angleškega ministerskega predsednika.

LONDON 31. m. m. (B.) Lord Salisbury je oboel in bolezen se je baje tako na slabo obrnila, da isti bržkone že proti koncu aprila odloži predsedništvo in izstopi iz ministerstva.

Štrajk v Marzilju.

MARIZJ 31. m. m. (B.) Vsprejemši poročilo iz Pariza, so se delegatje povrnili. Zbor delavcev v pristanišču je sklenil nadaljevati štrajk, dokler ne bo dovoljen osemurni delavnik.

Dohodki Anglije.

LONDON 30. m. m. Dohodki zakladnega urada v prvem četrtletju tega leta so znašali 53.748.719 funtov šterlinov proti 46.979.686 v istem četrtletju minolega leta. Dohodki ravnokar zaključenega finančnega leta so znašali 140.018.624 funtov šterlinov proti 129.756.730 koncem finančnega leta dne 31. marca 1900.

Izgređi na Španjskem.

PARIZ 31. m. m. K. B. Glasom poročila pisarne »Havas« iz Barcelone dne 31. marca so se po protestnem zborovanju proti širjenju duhovskih redov na Španjskem vršile antiklerikalne demonstracije. Samostane jezuitov so obmetovali s kamenjem, demonstrante so orožniki razpršili.

Cesar Viljem je zopet govoril.

BEROLIN 31. m. m. (K. B.) Zjutranji listi pričbujejo poročilo o govoru, ki ga je imel cesar Viljem dne 29. maja na obedu po vaji cesarske brigade. Cesar da se je spominjal paradnega marša dne 29. maja 1888. gardnega strelnega polka pred težko bolanim cesarjem Friderikom in je nadaljeval: Tedaj je bilo skrito v megli bodočnosti, na kako stališče se postavim jaz nasproti armadi, Danes ni več možno dvomiti o tem. Reči morem, da sem armado, od kar je poveljstvo prešlo name, izvežbal in izuril, da se morem, ako jo zastavim, zanašati, da ne odjenja. Cesar je

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

••• TRST •••

<p>TOVARNA: Via Tesa, vogal Via Limitanea</p>	<p>ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riborgo št. 21</p>
---	---

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Dunajska filjalka
Številne vloge na knjižice s 4%
 Številne, borzno posredovanje, posejila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

dodal, da je dolgo premišljal, dali naj vstreže
 prošnji maršalov princa Albrechta, Blumen-
 thala in Waldersca ter vsprejeti znake feld-
 maršala, kajti po pruskem sporočilu ima biti
 feldmaršal le oni, ki je dobil kako bitko, ali
 ali pa vzel kako trdnjavo prvega reda. Njemu
 še ni bilo dano kaj takega.

On pa si sme vindičiti, da je v teh 12
 letih delal za armado po najboljših močeh in
 si misli, da se mu je posrečilo, isto vzdržati
 na višini naloge.

V malo letih — tako se je baje glasil
 zaključek govora — se nadeja cesar, da bo
 tudi na morju dovoljno močan, da nemškemu
 imenu povsodi po svetu pribori spoštovanje.
 Novo ofenzivno obbočje, ki je zgradil armadi
 po mogočem brodomstvu postavi, Nemčijo v
 položaj, da bo mogla kljubovati vsaki nevar-
 nosti, naj že nastane kakoršna si koli kombi-
 nacija.

S tem naznanjamo tužno vest, da je
 naša nepozabna mati ozir. soproga
Franciška Cerkvenik
 roj. Križaj

po dolgi mučni bolezni, previdna s svetov-
 tajstvi za umirajoče v Gospodu zaspala.
 Pogreb se vrši danes ob 4. uri popoldne.
 V Rocolu, dne 1. aprila 1901.

Josip, soprog.
 Josip, sin. Fran Križaj, brat.

Podpisani se je preselil iz
 Trebč v Trst; slovo jemlje in
 pozdravlja vse svoje prijatelje
 in znance ter kliče z otožnim
 srcem: Z Bogom!

Jušt Kralj, bivši organist.

„Secesija“

Kuhinjska posoda od sivega emaj-
 liranega železa, prekaša vse druge enake
 izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter
 je zelo po ceni in brez konkurence. Za-
 loga popolne kuhinjske oprave. No-
 vost te vrste je patentovani stroj za
 kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam
 od sebe, ne da bi bilo ga treba nad-
 zorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo
 zaloga železa, kovin in kuhinjskih potrebščin
 TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se
 VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE
 in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi
 zalogi, analizovana in stavljeni pod stalno kontrolo
 zavoda za kemično analiziranje, ovlaščenega od c. kr.
 avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode
 in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137.
 To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje mini-
 sterstvo radi pregotovljenega kvarjanja vina, ki stavlja v
 resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je
 gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego
 da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo
 dati bolnikom in konvalescentom, ker analizejski
 zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki
 so čista in imajo vsa potrebna vsebina, ki jo morajo
 imeti najkvalitetnejša vina.

C E N E:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34
Fino vino iz Vise	34
Vino Opollo	38
Belo vino iz Vise	40

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami
 ulica Legna št. 6 (Dvorišče).

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Zhierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih
 hitro zdravi ter odpravi na človeškem
 telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je
 za hribolazce, kolesarje in jezdece ne-
 obhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s
 cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu
 (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranje varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici
 kakor tudi po deželi, svojo
bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

„Slovenka“

se prodaja v Trstu v naslednjih tobakarnah:

Lavrenčič (na trgu pred vojašnico), na kolodvoru južne železnice, Stanič
 (Molin piccolo), Majcen (ul. Miramar), Chiozza (Žitkova hiša), Ponte della
 Fabbra, Sv. Jakob, Sv. Anton stari. — Cena zvezku 20 novč. (40 stotink.)

Vsebinska 3. zvezka: Emancipacija, Zofka Kveder. — V nebesa. Kazimir
 Tetmajer. — Spomnik možu. Zmagoslava. — Odprto pismo. Ivan Podlesnik. — Žena
 in politika. Rok Drogenik. — Slovanska politična tragedija. Stepan Radič. — O spolni
 vzgoji. Dragotin Lončar. — Nove knjige. — Beleške.

Uredništvo in upravnništvo; Trst, Molin Piccolo 3. II.

Raprodaja!! **Razprodaja!!**

340 komadov za samo 2 gl. 10 nvč.

1 dražestna pozlačena ura z lepo verižico, 3 letno jamstvo, 1 čudežno lep ustnik za smodke, 1
 najfinejši žepni nož, 1 najfinejša novčarka iz usnja, 1 kraljev prstan s ponarejenim biserom,
 1 garnitura gumbov za manšete in srajco iz duble zlata in patentovano zaporo, 1 okusno
 dišeče toaletno milo, 1 krasno toaletno ogledalo z etvijem, 1 čudežno lepa žepna pisalna
 oprava, 1 krasna beležnica, 1 par (2 komada) uhanov za dame s ponarejenimi dijamanti,
 jako prevarljivo, 20 predmetov za dopisovanje in še 240 raznih predmetov, ki so v hiši
 neobhodno potrebni: vse skupaj kot nameček z uro vred, ki sama toliko velja, stane le
2 gl. 10 nvč. — Vdobi se po poštne povzetju pri Dunajski veliki filijalki

Aleks. Jungerwith, Krakov št. Ch. 84
 Opazka: Kar ne ugaja, denar nazaj.

Ulica Poste vecchie 16
 vogal ulice Caserna
 pod novo municipalno palačo

G. GULA

Na zahtevo ceniki.
 Telefon šte. 1082.

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo dobro sortirano

trgovino

z dezertnimi vini, šampanjcem, Bordeaux, Burgunder, renskimi
 vini, Mosella, italijanskimi, avstro-ogrskimi in paštnimi vini.

Rum, Jamajka, Demerara, Konjak, sladke pijače in razna
 žganja, vse to iz krajev, kjer se prideluje ter od prvih tu-
 inozemskih tvrdk,

Toči na drobno (od 1/8 litra naprej) rum, Demerard in Ha-
 vano, Marsalo, ciper, moškat, likerje in razna žganja itd.

po najnižjih cenah.

Na izbero: kitajski in ruski čaj prve vrste.

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franko na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljatve na deželo s poštanim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani
Josip Gregorčič

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
 cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za
 besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno
 zniža. Cglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo
 po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
 obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
 Zaloga vsakovrstnih
 vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso
 filijalka ulica Riborgo 15 ima
 velko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsako-
 vrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič
 v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih li-
 kerjev in vin v buteljkah za proke, birne, krste in
 druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več-
 krat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po po-
 godbi in naročilu franko na dom in trgovcem v
 razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
 karna in sladčičarna,
 svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemata
 tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1
 priporoča slavnemu občinstvu
 svoje nepregorljive mrežice (rettine) „Meteor“ in vse
 druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni
 „Commercio“ in „Tedesco“
 ki stajata blišču Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
 venski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
 priporoča svojo dobro pre-
 skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
 moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in za-
 loga raznovrstnega
 pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po-
 načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence
 Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim
 rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji
 k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12
 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico
 in izdelovalnico vsakovrstnega po-
 hištva in popravilne istega po cenah ki zadovoljeval
 gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča
 van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, aborth
 in vseh ženskih boleznih, kakor: ne-
 rednosti v perijodi, krvavenje, beli tok,
 neredna lega maternice itd., kakor sploh
 v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od
 9-11 in od 2-4.

PASTIGLIE PROTI PRENDINI

kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upa-
 danju glasu, itd. itd.
 zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepoved-
 nikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni
 v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
 kakor tudi po celi Evropi.

Škatljica stane 60 stotink.